

@296A.3 ཨཱཱཱཱ། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། མ་རྒྱལ་ལ་ཀླན་ས་སྤྱོད་ཨཱཱཱཱཱ། བོད་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱན་ལས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་དེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་
ཕྱག་

འཆ་ལ་ལོ། །བྱང་རྒྱལ་ཡང་དག་སེམས་བསྐྱེད་པའི། །བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་བ་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི། །ཞེས་བྱ་ཡི་ཤེས་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་ཏི་དེ་ལྟར་ན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྤྱི་མཆེད་དང་།

ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་དང་། བདེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་
མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། སྤྱོད་གྱི་གནས་གྱི་རྩེས་སུ་མཉམ་པར་

གཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་དང་། འཛིན་པ་དང་། སྟོབས་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་བཞི་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སངས་རྒྱས་དང་།

ཆོས་དང་། དག་སྦྱོང་གི་འབྲས་བྱ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་
པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ནི་ཅི་ཞེས། སྒྲེ་མཆེད་ནི་གང་། ཁམས་ནི་གང་། ཇི་ལྟར་ངེས་པ་མཚན་ཉིད་

@296B ཇི་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུལ་
ལྔ་འོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་ལ་སོགས་པ་རབ་རྟུ་དང་

བ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་འོ། །དེ་ལྟར་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །སྤྲའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །ལྟའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །གཟུགས་ནི་

གཉིས་ཏེ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོ། །ཁ་དོག་ནི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཡང་དག་པར་གནས་པ་ནི་གྲུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འོ། །སྒྲ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབྱས་ཀྱི་དབྱེ་བས་
གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་པ་དང་སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བས་བཅུ་དྲུག་གོ། །རིག་པ་བཅུ་གཅིག་འདི་ལྟ་སྟེ།

སྒྲ་བ་དང་། སྒྲི་བ་དང་། རྩོ་བ་དང་། གྲང་བ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་དང་། ལྷི་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། འཇམ་པ་དང་། རྩུབ་པ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལོ། །བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་
པ་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འི་དབྱེ་བས་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་གང་ཞིག་གི་འབྱུང་བ་མིག་གི་དོན་བྱེད་པ་

དང་ཁམས་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲང་བའི་སའི་དབྱེ་བ་དང་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་འི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྲུབ་པ་བསྟན་
ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་མཐར་དབྱུ་གྱུ་ལྟ་བུ་འདུལ་བ་ཞེས་པ་ལོ། །ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་ཀྱིས་

རྩུས་པས་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དང་བཏང་སྒྲོམས་སོ། །མིག་གི་དོན་བྱེད་པ་འི་རྒྱུ་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བྱུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྟོགས་པས་གང་ཞིག་གི་ནུ་དབྱེ་བས་མཐའ་ཡས་པ་འི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་

པ་ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་ཞེས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་ལོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འི་ཤེས་པ་བྱུག་སྟེ། མིག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་འི་དབྱེ་བས་བདེན་པ་འི་རྒྱུ་མཚན་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་
མཚན་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིས་དབྱེ་བ་ལ་བ་རྟེན་པ་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ལོ། །

@297A ༄། །བཛྲེད་པ་དང་བཛྲེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པའི་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པའི་ཕུང་པོའི་ཡུལ་ཚོས་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། ཉན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་དང་
ཁམས་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་འོ། །འདུ་

བྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྟེན་དུ་སེམས་ཡོངས་སུ་ཞི་བ་རྣམས་དང་། དང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའོ། །མིག་གི་
དོན་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྟེན་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ཚོས་གྱི་སེམས་གྱིས་མངོན་པར་

འདུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁམས་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། མངོན་
ཤེས་དུག་གིས་སྐྱེ་དང་མིག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ། གཟུགས་གྱི་མཚན་ཉིད་

དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་དང་མི་དགོ་བར་ལུང་མ་བསྟན་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མོས་པས་མངོན་པར་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཡུལ་བསྟན་ཏོ། །སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་ཤེས་དུག་གི་

བདག་ཉིད་ནི། མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྷ་དང་ལྷས་དང་ཡིད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའོ། །སྤྱི་རོལ་དུག་ནི། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། ཇི་དང་། རོ་
དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་སོ། །སེམས་བདེན་པ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་

སོང་བའི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱད་པར་གྱི་དངོས་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། ཡུལ་ལྔ་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་འདི་
རྣམས་སོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་དང་། རེག་པ་དུག་སྟེ། མིག་

གི་རེག་པ་བརྗོད་པའི་ཡིད་དང་། ཡང་དག་པར་རེག་པའོ། །བདེན་པའི་གཟུགས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་དང་། ལྷན་ཅིག་དབུས་སུ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ལ་
མིག་གི་དོན་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་དགའ་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོར་བ་མིག་གི་

@297B དོན་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་རེག་པའི་སྐྱེ་བ་དུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། སྤྱིར་ཡང་ས་དང་རྩ་དང་མི་དང་རྩྱ་དང་
ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུག་རྣམས་སོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི།

དེ་ལྟར་ཡང་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་བདེན་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ངོ། །བདག་དང་གཞན་འབྱུང་བ་དང་། སྤང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཆགས་
པ་སྟེར་བའོ། །དེའི་རྒྱུ་གྱིས་འདྲ་བྱེད་དེ་ལྟར་གསུམ་སྟེ། མི་དག་བཅུ་དང་། དག་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་

རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་དང་། དག་བ་བཅུའི་ལས་ལམ་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའོ། །ཤིན་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་གཞུགས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ལྟར་དེའི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་འདྲ་བྱེད་
ངོ། །མིག་གི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་འབྲས་བྱའི་ས་བོན་འབྱུང་སྟེ། དེས་

ན་མིང་དང་གཞུགས་པོ། སྟེ་བས་ན་སྟེ་མཆེད་ནི། སྟེ་བའི་རྣམ་གངས་དང་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་སྟེ། བཞིའི་སྤང་པོའོ། །གཞུགས་དང་ཇི་ལྟར་འབྲེར་པ་ལ་བརྟེན་པ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་བ་ལས་
བྱུང་བའི་ཐར་མ་ལྡན་པའི་སའི་ཁམས་སྟེར་བའོ། །དེ་ལྟར་མིང་དང་གཞུགས་ལས་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་དེ་

ནས་མིང་དང་གཞུགས་ལས་མིག་གི་དོན་བྱེད་པའི་སྟེ་མཆེད་དུག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་རིག་པ་ནི་མིག་གི་དོན་བྱེད་པའི་གཞུགས་ཤེས་པ་སྟོན་བཞིན་དུ་འདས་པའི་ཕྱི་མའོ། །དེའི་
རྒྱུ་གྱིས་ཉིན་པ་ཆོར་བ་གསུམ་པོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྟེད་པའོ། །དེ་ནས་ལེན་པ་སྟེ།

བདེ་བའི་འདུས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་སྟོན་གྱི་བཞེན་བྱས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེ་
བ་སྟེ། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་འདི་ལྟར་མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ལས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྟེ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། ལས་དང་སྟེ་བའི་དབང་གིས་སེམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་འཁོར་བའོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་ནི། རང་གི་སྟེ་བ་དང་གཤེད་ཕྱང་པོ་
རྣམས་ནི་སྟེ་བ་དང་སྟེ་བའི་དངོས་པོ་འཆི་བའོ། །སྟེ་བའི་རྗེས་ཀྱི་རིགས་སྟོན་དུ་ཐོགས་པའི་བདག་ཉིད་

@298A ༄༅། །ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་དོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རབ་དུ་བརྟགས་པའི་ཡིད་ནི། །ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་
པོའི་ཕྱོགས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ནི་པ་རོལ་དུ་སྟོན་པ་ཡང་བཅུ་སྟེ། སྟོན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་

པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྟོན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྟོན་པའོ། །རྩལ་གྲིམས་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོམ་པའི་རྩལ་གྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྩལ་གྲིམས་དང་། དགོ་བ་ཆོས་སྟུང་
པའི་རྩལ་གྲིམས་སོ། །བཟོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་དང་།

གཞན་གྱི་གོད་པ་བྱས་པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲིམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ལོ། །བཙོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། སྦྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་
དང་། ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་པའི་བཙོན་འགྲུས་སོ། །བསམ་གཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོན་བསལ་བ་དང་།

གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལོ། །ཤེས་རབ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐོས་པའི་བདག་དང་། བསམ་པའི་བདག་དང་། བསྒྲུལ་པའི་བདག་གོ། །ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་སྦྱོན་བསལ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་སྦྱོལ་བ་དང་། བདེ་བ་སྦྱར་བར་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ལོ། །སྦྱོན་ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ།

ཚོགས་གྱི་དབང་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་བསྐྱུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ལོ། །སྦྱོབས་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་སྦྱབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་འཛོམས་པ་
དང་། བདུད་གྱི་ཕྱོགས་རབ་ཏུ་འཛོམས་པ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། །

མཉམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐབས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །འདི་རྣམས་གྱི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྦྱོན་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱམས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་ལོ། །ཡ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་གཞན་

གྱི་དང་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་ཐར་པས་རབ་རྟུ་བརྒྱན་པའི་དངོས་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་རྟུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་པས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ས་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་པོ་རབ་རྟུ་དགའ་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའོ། །

@298B ཤིན་རྟུ་སྦྱན་པ་བསལ་བས་བྱི་མ་མེད་པ་སྟེ། རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའོ། །འོད་འཕྲོ་བ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའོ། །དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་བརྩོན་འགྲུས་
ཀྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའོ། །ཤིན་རྟུ་སྦྱང་དགའ་བས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའོ། །མངོན་དུ་གྱུར་པས་ན་

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའོ། །རིང་དུ་སོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའོ། །མི་གཡོ་བས་སྦྱོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའོ། །ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་སྟོབས་ཀྱི་པ་
རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་གང་ཞིག་ས་ལ་

བྱམས་པའི་ཆོས་ཤིན་རྟུ་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་ནས་བྱུང་པར་གྱི་གྲངས་ལས་འདས་པ་རབ་རྟུ་ཐོབ་པའོ། །སྦྱོ་བའི་མཐར་
ཐུག་པའི་བར་དུ་སྦྱོན་ལམ་དང་སྟོབས་མི་མཉམ་པའི་མཐའ་ཡས་པར་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སམ་རང་

སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཉམ་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་དེའི་
བདག་ཉིད་མིག་གི་དོན་བྱེད་པར་དབུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་རྣམས་ཕྱིའི་

སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མིག་གི་དོན་བྱེད་པའི་གཞུགས་རྣམས་ནི་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་པ་དང་། མངོན་དུ་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་ཕྱིའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་དབྱེ་བས་སྟོང་
ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོའོ། །ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་སྟོང་

པ་ཉིད་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདུས་བྱས་ལས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་སྤྱིན་པ་སྟེ། འདུས་བྱས་སྟོང་
པ་ཉིད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་མོས་པ་ནི་ལོངས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱིའི་འདུས་མ་

བྱས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་བ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་ཞེན་པའི་སྟོན་ནི། གཞན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོན་པ་ལས་འདས་པའི་གཞུང་བའི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་
ལས་འདས་པ་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །མི་མཉམ་པའི་བྱེད་པར་གང་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སོ།།

@299A ༄། །མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སེམས་དེའི་རང་བཞིན་ཕྱང་པོ་ལྔ་མི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
དོ། །སེམས་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

བདག་ཏུ་མི་འཛིན་པ་ལས་དང་སྤྱིན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཟུངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཙམ་སྟེ། རང་
གི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་

དོ། །གང་ཞིག་ཕྱང་པོའི་སྤྱིན་པ་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡང་
དག་པར་བརྟགས་པའི་སྒྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་

མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་མཐར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཙམ་པའི་གཟུགས་བཙེངས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། །ཕྱང་པོའི་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་
ཉིད་དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་མངོན་པར་འཛིན་པས་མཛད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་

ནམ་པ་ལཱའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ལོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ནི། དེ་ལྟར་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ནི། ལྷ་
ཆོགས་པ་ཉི་བ་དང་རིང་བའི་བྱེ་བྲག་ཙམ་མོ། །ལུས་གྱི་གཟུང་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ལུས་

བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཆོར་བ་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་དང་། སེམས་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་དང་། ཆོས་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་
དངོས་པོ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བར་མངོན་སུམ་ནི་གསུམ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྦྱིན་པ་དང་། དག་བ་ལས་སེམས་གྱི་སྡོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་གྱི་བདག་ཉིད་བཞིན་བྲན་པ་གཙོ་བོ་
སྟེ། བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་སྦྱོབ་པའི་རྣམས་ཤེས་སོ། །བྲན་པ་ནི་

@299B མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཆོས་སོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤོང་བར་བྱ་བ་ལོ། །མ་སྦྱིས་པ་ནམས་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་མ་
སྦྱིས་པ་ནམས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །སྦྱིས་པ་ནམས་བརྟན་པ་ལོ། །བརྩོན་འགྲུས་གྱི་བདག་ནི་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་

བཞི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བདེན་པའི་ཡང་དག་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་འདུག་པས་ན་བཙུན་འགྲུས་སོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པའོ། དེ་ལྟར་བཅུང་གི་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོད་ཡུལ་
གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་རང་རིག་པའི་སོ་སོར་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའོ། །

འདུན་པ་ལ་དམིགས་པ་བཞིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ལུས་དང་སེམས་གྱི་རྣམ་པ་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་འགོག་པ་ཕྱ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུས་བྱས་པས་
འབྲེལ་པའི་མཐར་བག་ཆགས་བཞིན་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་རྟེན་པའོ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་གྲངས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་དད་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲངས་ལས་འདས་པའི་སྒྲུབ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། དབང་པོའི་ལྗེའོ། དེ་ལྟར་གསལ་བའི་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་གཉིས་མེད་པ་སྟེ། རྟོ་བར་གྱུར་པ་ལས་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་གཙོ་བོའོ། །ཅི་མོར་གྱུར་པ་

དང་། ཡང་དག་པ་གཙོ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལྟར་དད་པས་སྦྱིན་པ་ནི། རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟད་པ་དང་ཡང་ཐོབ་པ་ནི་སྟོབས་སོ། དེ་ལྟར་ཐུན་པ་རབ་ཏུ་བསལ་བ་ལས་གཞན་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། བཟོད་པའོ། །རྒྱ་འཕུལ་གྱི་རྟེན་པ་གཙོ་བོའོ། །ཆོས་

གྱི་མཆོག་ལ་དབང་པོ་དད་སྟོབས་གཙོ་བོའི་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིའི་གཟུང་བ་ནི། དད་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པ་མཐོང་བའི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོད་
ཡུལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་

ལག་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་ཐོས་པར་ལྷག་པར་འགྲོ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་དེ། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །རང་བཞིན་གྱི་
བདག་ནི་ཆོས་ཅན་གྱིས་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག

@300A ༄༅། །རང་གི་ལམ་གྱིས་བདག་ཏུ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་གསལ་བ་སྟེ། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཇི་ལྟར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཤིན་ཏུ་འགྲོ་
བས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་བདག་ཉིད་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་ལས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་

སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཚད་མེད་པ་བཞིའི་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་གོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རོ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་གསལ་བྱ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་

ན་པར་བསྐྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་ ཉིད་དོ། །སེམས་གྱི་དོན་དུ་བྲན་པ་དེ་ལྟར་འདུལ་བའི་རིག་པ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡང་དག་པའི་དབྱེ་བས་མཉམ་པའི་འཇུག་
པའི་རྒྱ་མཚན་མ་འོངས་པ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་སྟེ། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག།

བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་འདིར་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་དགེས་གྱི་ཆ་ཤས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །འདི་རྣམས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལ་གཉེན་
པོའི་ཕྱོགས་སྒྲངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་བཙོམ་པ་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱིས་རབ་དུ་

གསལ་བའོ། །ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་མཉམ་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྟོན་ཡུལ་ལོ། །སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་
འཇིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཤིན་དུ་ཕྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རབ་སྟེ། ཡང་དག་

པའི་རྟོག་པའོ། །འདིར་གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ནི། སྤང་བར་བྱ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་བྱ་བའི་སྟོན་ལམ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དག་ཤིན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་བརྗོད་
པའོ། །ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་མཐའ་རྣམ་པའི་བྱེད་བྲག་རབ་དུ་གསལ་བའི་ནི་སེམས་

ཅན་བསྐྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ལ་འདྲག་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བའོ། །རིགས་པའི་རྒྱས་བརྒྱན་པའི་སྤྱི་བའི། ཚད་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་རང་གི་ཆོགས་སུ་འགོ་བ་དང་། རོ་
སྤང་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བའོ། །ས་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དད་དུས་ཀྱིས་

@300B བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བས་སྤྱལ་པའི་ལས་སྤོབས་པར་གྱིས་ཤིག་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་བྱན་པའོ། །བྱན་པ་ལ་གནས་པ་འདིས་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ། བྱམས་པས་བདག་ཏུ་བྱས་
པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། ཆོས་ཚད་མེད་པ་དང་། བབྱང་བ་ལས་འདས་པས་ཡང་

དག་པའི་བྱང་རྒྱལ་བོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཐོག་
མར་བསམ་གཏན་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ། ཡི་དམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་

བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཐོགས་གྱི་ཆོས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་བདུན་མ་ལུས་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་བསྐྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་སྤྱད་ ུ་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡུང་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཆན་ཉིད་
དོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་རིགས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །ཡང་

དག་པའི་བསྐྱུས་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་འདོད་པ་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་སྟེ། འགོག་པ་ལྟེ་པའི་བདེན་པ་ལོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པའི་མ་སྐྱེ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འགྲོ་བ་ཆེན་པོ་སོ་སོ་ཕྱོགས་ལས་བྱུང་བ་དེ་

ལྟར་ཤིན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །བྱང་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་བྱུར་པ་ལས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། དེ་ལྟར་
བདེན་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་མངོན་པར་བསྐྱུས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་

ཉིད་ལ་མོས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་རྣམས་སོ། །དེ་ལར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ལོ། །རྣམ་པར་སྟོན་པ་ནི་དགའ་བ་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དང་
པོའི་བསམ་གཏན་ནོ། །རྣམས་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་

སྤང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་གཉིས་པ་ལོ། །དགའ་བ་སྤངས་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་བྱན་པ་ཡང་དག་པར་སྟོར་བ་སྟེ་གསུམ་པ་ལོ། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བཏང་སྟོམས་བྱན་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ནི་བཞི་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་རབ་དུ་ཞི་བའི་མཐར་ཤིན་དུ་འདོད་ཆགས་

@301A ཨྲ། །སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་ཚད་མེད་པ་བཞིའོ། །སེམས་ཅན་ཚད་
མེད་པའི་དོན་དུ་ཚོགས་ལ་དམིགས་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བས་ཉི་བར་བསྐྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
དང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིང་རྗེའོ། །དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་གཉིན་པོའོ། །

ཕྱོགས་གང་ཞིག་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་དགའ་བའོ། །རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ས་འབྱུང་བ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་རིགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྤྱིན་པ་ནི། གང་ཞིག་
རིགས་ཀྱི་དགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། །བདེ་

བའི་རྗེས་སུ་དངོས་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སེམས་ཅན་སྟོལ་བའི་ལས་འབྱུག་པའི་རིམ་པས་རང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བའི་རོ་མྱོང་བ་ཐམས་
ཅད་བག་མེད་པ་ལ། གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་འབྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་གནས་པའི་རྣམ་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཚད་མེད་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཇེས་སྟེ་འཛིན་པ་ནི་ཚད་མེད་པའི་སེམས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཚད་མེད་པའི་ཚོས་སོ། །སོ་སོར་ལྡན་པའི་དོན་དུ་བདག་མེད་པའི་
ཚོས་བདེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡུན་སྟུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པས་

སོ་སོར་དམིགས་པའི་གཙོ་བོའི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་ཟག་པ་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་འདུ་

ཤེས་མཉམ་པའི་རིམ་པ་སྟེ། རམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཞེས་སོ། །རབ་དུ་སྦྱར་བ་གསལ་བའི་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སེམས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་རམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ངེས་པ་ལས་
མཐར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་མཐའ་ཡས་པ་རྫོགས་

@301B པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཞི་
བའི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་

པ་མེད་པའི་བྱ་བའི་ལས་གཞན་པའོ། །ཇི་ལྟར་མངོན་པར་དགོངས་པའི་སྒྲུང་བས་གསལ་བའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དེ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་འདོད་
པའི་གཞུགས་ནི། མཐོང་བ་ལས་འདས་པ་དང་པོའོ། །ངེས་པར་གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་

བསམ་གཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཕྱིའི་གཞུགས་ལས་འདས་པའི་གཉིས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་དགོ་བ་ལ་མོས་པའི་གཞུགས་སུ་འདོད་པ་ལ་གནས་པ་ལས་འདས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །འདོད་
པ་མིན་པ་ལས་གསལ་བ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་ལས་

སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་འདིར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ལས་མཉམ་པར་གཞག་པ་སྟོན་གྱི་སེམས་མངོན་པར་འདུས་
བྱས་པ་འགོག་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟེན་པའི་སྒྲུང་བས་སྒྲིབ་

པ་སོ་སོར་བསྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་འདོད་པས་ངེས་པར་གསལ་བ་ལ་གནས་པའི་རྣམས་པའོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་འབྲེལ་པ་འཆད་པའི་སྒྲ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་གྱི་
གནས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་ངེས་པར་ཟག་པ་མེད་པ་དང་

གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཕྱག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཕྱག་པའོ། །དེ་ལྟར་འདིར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་པས་རབ་
རྟུགས་ལ་བ། སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེངས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །མཉམ་པར་མ་གཞག།

པའི་མཚམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུས་མ་གཏན་དང་པོའི་རྒྱུ་ལྟ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་མཉམ་བཞག་ཅིས་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པའི་རྒྱུ་ལྟ་
པ་གསལ་བ་མི་རྟག་པར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ལས་མངོན་པར་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་གྲུབ་པའི་རང་གི་

@302A ༄། །སེམས་ཀྱིས་དབང་དུ་གནས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་རབ་རྟུ་སྤྲང་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའི་མཚན་ཉིད་
དོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་

བདག་གི་དབྱེ་བས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་ཡོངས་བརྟགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྒྲོམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིན། འཛིན་
པའི་བདག་ཉིད་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཤེས་པ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་པ་

ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའོ། །རྒྱ་མཚན་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིའི་ཕུང་པོ་ཉོན་མེད་ས་པའི་ཤེས་པ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་འབྱང་བ་ཐོགས་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒོན་
ལམ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའི་བྱེ་བྲག་གི་ས་འདས་པའི་ཕུང་

པོ་དང་། སྒྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་དུའོ། །གཞན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མཉམ་པའི་
མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་

དེ་ལྟར་ལྟག་མ་རྣམས་དག་པ་དད་མ་དག་པའི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཏེ། ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འདུན་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་
སེམས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །

བདག་དང་གཞན་གྱི་ལྟག་མ་མེད་པའི་སྒྱེ་བའི་དབྱེ་བའི་སྒྲིད་ཡུལ་སྒོན་གྱི་བག་ཆགས་དུན་པའོ། །རྩ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་གསུམ་སྟེ། འདུལ་བའི་རྗེས་སུ་སྒྱུས་པའི་ཇི་ལྟར་
མངོན་པར་དགོངས་པ་ལྟག་པ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །ནམ་

མཁའ་ལ་འགོ་བའི་བྱ་བས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་དགོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ལྟར་ཟག་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་
རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མ་རིག་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྔ་ནི་དེ་ལྟར་མི་ཟད་པར་སོང་བ་

@302B ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་རྒྱས་བརྒྱན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱིན་པ་གསུམ་ནི་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅས་པ་དེ་ལྟར་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱི་འཛིན་པ་ལོ་ལྟར་ཕྱིན་པའི་ཚོགས་སོ། །ལམ་མཉམ་པར་མངོན་པར་ཡང་དག་

པར་བསྐྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རང་གི་སྟོབས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མངོན་པར་དགོངས་པའི་གནས་ལས་རིང་དུ་སྟོད་པའོ། །མཉམ་པའི་མཚོག་ཏུ་དག་བའི་
གཅིག་འཛིན་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ། འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོ་འཁྱེས་པའོ། །ཚོས་གྱི་བདའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབྲངས་དང་གསལ་བྱེད་དོ། །དེའི་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་ངེས་པའི་རྒྱ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གྲོགས་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་འབྲུང་བའོ། །

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སེམས་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དོན་ལྡན་བྱའི་བསམ་གཏན་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཨ་
ལས་བྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་དེ། བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྒྲངས་པ་སྟོང་ཆེ་ཆེན་པོའི་སྟོར་བས་

སྒྲངས་པར་མཛད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མཉམ་པའི་བྱ་བ་ལ་གནས་པའོ། །ངས་པའི་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྟོབས་བཅུ་ངས་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་

ངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། གནས་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་སྐྱིས་བྱ་ཁོ་ནས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་སོ་སོར་ཐོབ་ཀྱང་བྱད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བས་གནས་
མ་ཡིན་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་སོར་ངས་པར་མགོན་མ་ཡིན་ཞིང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་རྣམས་པ་མེད་པའོ་

ཞེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །ལས་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་གང་ཞིག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་བ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་
པའི་སྟོབས་སོ། །དབྱིངས་ཀྱི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་གཞིགས་པ་གཞན་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། མོས་པ་སྣ་

@303A ༄། །ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་གྲོལ་བའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཁྱུ་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་དབང་དུ་མཛད་དེ། ཚེས་
ལ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །དབང་པོ་དང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་

མོས་པའི་དབྱེ་བས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱུ་གས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཏེ། སྣ་ཚོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རིང་དུ་སོང་བའི་
མིག་གི་དོན་གྱིས་དབྱེ་བའི་རྗེས་སུ་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལྟར་བའི་ལམ་མོ།།

དེ་ལྟར་སྣ་ཚོགས་པར་མི་ཟད་པར་འགྲོ་བ་ནི་མ་རིག་པ་སྟེ། བཟོད་པའི་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ནི་རབ་དུ་ཞི་བ་གཞན་ནོ། །གཞན་གྱི་དབྱངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཉོགས་པའི་
ཉན་ཐོས་སོ། །རང་འབྱུང་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་འབྱུང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཏེ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ལ་ཞལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའོ། །དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྟོན་ཡུལ་ལོ། །ལྷའི་མིག་གི་མདོན་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་།

ཟག་པ་ཟད་པ་མ་བྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །འདིར་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མཉམ་པར་གནས་
དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་སྟོས་པ་དང་བཅས་པར་ཤིན་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟེ། འདིའི་སྟོབས་ལྷན་སྒྲུབ་ཆོག་གས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་རབ་ཏུ་གསལ་བའོ།།

མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། ཡེ་ཤེས་མི་འཇིགས་པ་དང་། སྤོང་བ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱན་འབྱུང་བས་མི་
འཇིགས་པ་འོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་བོ། །རིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་འོ། །འཇིགས་པ་མེད་པས་ན་མི་འཇིགས་པ་འོ། །

འདི་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ང་རྒྱལ་ཏུ་སྒྲོམ་
པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་སྟོར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་གསལ་བའོ། །དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་

@303B པར་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་སྐྱེ་བས་བཟུང་བའི་གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་གཞན་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་བཞེན་པའི་རྣམ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོར་རིག་པ་ནི། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་བྱས་པའི་རྣམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་འོ། །དེའི་རྩལ་ལས་བྱུང་བའི་

མཚན་ཉིད་དོ། །ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོར་རིག་པ་འོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་བུང་སྟེ། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འོ། །ཀྱན་དགའ་བར་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་
གསལ་བའི་རྣམ་དབྱེའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བྱེད་པས་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདེ་བ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་

རྒྱུར་ལྟན་གྱིས་བྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བུམས་པ་ཆེན་པོ་འོ། །འདུལ་དགའ་འདུལ་བའི་རྒྱ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་
དོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འབྲུལ་པ་མི་

མང་འོ། །གཞན་དག་ནི་ཡང་དག་པར་འབྲུལ་པས་མ་ཞི་བའི་རྒྱ་ནི། ལུས་ཀྱི་སྦྱོན་ནོ། །ཅ་ཅ་མི་མངའ་སྟེ། ཅ་ཅ་ནི་ངག་གི་སྦྱོན་ནོ། །དན་པ་ཉམས་པ་མེད་དེ། དན་པ་ཉམས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་
སྦྱོན་ནོ། །སེམས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསལ་པ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་མི་མང་འོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་མི་

མང་འོ། །སྟོངས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མང་འོ། །སྟོང་མན་པས། སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ལ་བྱགས་རྒྱང་དུ་ལ་གཞོལ་བའོ། །འདི་རྣམས་ནི་ལྷག་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་འོ། །རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་

འདས་པའི་རྒྱ་ནི་དད་པས་བཅོམ་པ་མེད་པའོ། སྤྲིག་པ་ལ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་ནི། རྒྱ་བར་འགོ་བའོ། །འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དེ་སྤྲིག་པ་ལ་རབ་ཏུ་མི་གནས་
པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གང་ཞིག་དགའ་བས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་དེ། སྤྲིག་པའི་དོན་དུ་ཚོའི་འདུས་བྱས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བྱིན་

གྲིས་བརྒྱབས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་དེ། སྤྲིག་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་འགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་དུག་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མེད་པ་སྟེ། སྤྲིག་
པས་ཉན་ཐོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གཟུང་བའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་པ་མེད་དེ། སྤྲིག་པ་ལ་སོགས་

@304A ༄༄༅། །པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལྡས་མཛད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་འགོ་བའོ། །འདི་རྣམས་
ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱའི་ཕྱིན་ལས་

ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ངོ། །སྐྱའི་ཕྱིན་ལས་མ་ལུས་པ་རྣམས་གནས་དང་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱམ་བྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་
ཅན་མོས་པའི་དབང་གིས་དབྱེ་བའི་མཐའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་སྣང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྡན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟོགས་

པ་དེ་དང་། གཞན་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྤྱན་པའོ། །དེ་ལྟར་ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །གསུང་གི་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྟོན་བཞིན་ནོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱམས་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དུ་

འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མཉམ་པ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་དག་བའི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི། བདེ་བར་ཡོངས་སྟོད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཆགས་པ་མ་ཐོགས་

པར་རབ་ཏུ་མཐོང་ངོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཆགས་པ་མ་ཐོགས་པར་མཐོང་བ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཆགས་པ་མ་ཐོགས་པར་མཐོང་བ་ལ་རབ་ཏུ་
འཇུག་གོ། །དེ་རྣམས་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོངས་སྟོད་པའོ། །དེའི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འབྲེལ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པའོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཙམ་ལྡན་འདས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པོ། །དག་སྟོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་

ནི། རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ནི། དེ་ལྟར་གཞན་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོན་པ་དང་སྟོམ་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་ཤུགས་དྲག་པོས་རྟོགས་བཞིན་དུ་བདུན་པ་མངོན་པར་དགོངས་པ་ནི་རང་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པའི་ངེས་པ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམས་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དུ་འགྲོ་

@304B བ་རྣམས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལྟོ། །བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་ཆགས་པ་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བཞི། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་
བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལྟོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་མ་ལུས་པར་སོང་དོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་

འཇིག་རྟེན་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ཞིག་རྣམ་པར་ཐར་པར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་སྟོན་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལྟོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཆགས་པ་སྤངས་པའི་
མངོན་སུམ་དུ་བྱང་རྒྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདིར་བྱད་པར་གྱི་དངོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོན་པ་དང་འདུལ་བའི་མཐར་བཟོད་པ་མེད་པའི་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལྟོ། །

འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གཞན་ལོ། །འདིར་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་པའི་རྒྱན་རང་གི་རྒྱན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་འབྱུང་པའི་རྒྱན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཡང་དང་པར་
འབྱུང་བ་ལྟོ། །རབ་དུ་ཞི་བ་དེའི་ཆོ་བཅིངས་པ་དང་ཕན་ཚུན་དང་ལྡན་པ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བར་མཛད་པའི་རྒྱུའི་དངོན་པོ་ཞི་བུ་མས་པ་ཆེན་

པོའོ། རྒྱུ་མས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ་ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་བའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོའི་བྱན་པའོ། །ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རྗེས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་

ཡང་དག་པ་ཚད་མའི་ཆོས་ཅན་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། བདག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་
པར་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རང་བཞིན་རབ་རྟུ་གསལ་བའི་དངོས་པོའོ་

རང་བཞིན་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོབ་པའི་རིགས་སྤྱལ་པའི་སྐྱུའོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པའོ། །འདིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་མེད་པའི་
རབ་རྟུ་ཞི་བས་སོ། །ཞི་བ་ལས་བྱང་བའི་དམིགས་པ་ནི་རབ་རྟུ་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྣམས་སོ། །གང་ལ་བརྟེན་པའི་བག

ཆགས་ཀྱི་དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་དུའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་གནས་
མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་གཟུགས་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཚད་དང་ལྡན་པའོ། །བདག་གི་ཕྱོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་

@305A ཨྲ། །རིགས་སོ་སོ་བ་འདས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཙམ་ལྟན་འདས་ཕུང་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་འདི་དང་པ་རོལ་གྱི་ཚད་ཉི་བར་མཐོང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ལ་མེད་
པའི་སེམས་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་མོ། །སེམས་མི་བདེ་བའི་ངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའོ། །ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་

ཏེ། གང་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དུ་
གཡོ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། སྟོབས་ཀྱི་མཚན་རྣམས་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་དང་དེའི་ལམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དབྱིངས་ནི་རྒྱའི་དངོས་པོ་སྟེ།

(os) ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་བརྟན་པ་མེད་པའི་སྟོབས་རྒྱུར་བའོ། །རིག་པའི་དངོས་པོ་འབྱུང་བ་ནི་བརྟན་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཆོས་རྣམས་ཨའི་སྟོལ་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ལ་འཇུག་

གོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་རབ་དུ་གསལ་བ་ནི་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བའི་ནམ་མཁའ་འདི་མི་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཤིན་དུ་ཕྱ་བ་བརྟགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་པོའི་ཤིན་རུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོས་བྱམས་པ་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཐམས་ཅད་རྟུ་སྦྱོབ་པ་ནི་ཤིན་རུ་
ལྷག་པར་གསལ་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱམས་

པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སྤྱོད་གསལ་པ་ནམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་གཅིག་གི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བཞིན་པ་རོལ་རུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་མཐར་གོམས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུལ་ཆོས་
ཆད་མེད་པའི་རབ་རུ་སྦྱོར་བའི་ནམ་པར་ཐར་པ་རབ་རུ་སྤངས་པ་ཞེས་སོ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་རྒྱུའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་རབ་རུ་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ལ་སོ་

སོར་བརྟེན་པ་ནི་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐུན་པ་ཤིན་རུ་དངས་པར་མཛད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱན་ནས་བསྐྱུས་པ་སྦྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་
སོ། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པཌྱིཏ་ཀཾ་ཏི་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤུ་གཉི་དག་སྦྱོང་བ་རྒྱ་སི་ཉིས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བསྐྱུར་ཅིང་ཁྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། །